

HEV õpilaste õppekorraldus

§ 1. Korralduse reguleerimisala

- (1) Korraldus määrab kindlaks haridusliku erivajadusega (edaspidi HEV) õpilase õppekorralduse, HEV õpilastega töötavate spetsialistide õigused, kohustused ja vastutuse ning spetsialistide ja töögruppide suhted omavahel ja kooli direktoriga, HEV õpilastele rakendatavad tugi- ning mõjutusmeetmed.

§ 2. HEV õpilasega töös ette tulevad mõisted

- (1) HEV õpilane on õpilane, kelle andekus, õpiraskused, tervises seisund, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õppes eemalviibimine või kooli õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õppe kestuses, õppekoormuses, õppekeskkonnas (nagu õppevahendid, õpperuumid, suhtluskeel, sealhulgas viipekeel või muud alternatiivsed suhtlusvahendid, tugipersonal, spetsiaalse ettevalmistusega pedagoogid), taotletavates õpitulemustes või õpetaja poolt klassiga töötamiseks koostatud töökavas.
- (2) Õpilase andekust käsitletakse haridusliku erivajadusena, kui õpilane oma kõrgete võimete tõttu omab eeldusi saavutada väljapaistvaid tulemusi ning on näidanud kas eraldi või kombineeritult eelkõige järgmisi kõrgeid võimeid. Üldine intellektuaalne võimekus, akadeemiline võimekus, loominguuline mõtlemine, liidrivõimed, võimed kujutavas või esituskunstis, psühhomotoorne võimekus.
- (3) Õpiraskustega lapsed on lapsed, kellel on häire ühes või mitmes psühholoogilises baasprotsessis, mis on seotud suulisest ja/või kirjalikust kõnest arusaamise ja kasutamisega; see võib ilmnedada piiratud võimes kuulata, mõelda, rääkida, lugeda, kirjutada või arvutada.
- (4) Individuaalne õppekava on haridusliku erivajadusega õpilaste jaoks koostatud õppekava, mis loob õpilasele tingimused võimetekohaseks õppimiseks ja arenemiseks.
- (5) Käitumise tugikava on haridusliku erivajadusega õpilase jaoks koostatud tugikava, mis loob õpilasele tingimused käitumuslike probleemide ületamiseks ja arendab sotsiaalseid oskusi.
- (6) Tugiteenus on tugispetsialistide poolt osutatud teenus.
- (7) Tugimeede on meede, mida rakendatakse eesmärgiga toetada õpilasi kooli kodukorra kohaselt käituma ja teistest lugu pidama ning ennetada turvalisust ohustavate olukordade tekkimist koolis.
- (8) Pedagoogiline nõustamine (õppenõustamine) on laste, vanemate ja lastega töötavate isikute nõustamine lapse võimete ja arenguvõimaluste väljaselgitamisel ning õppimise või käitumisega seotud probleemide ennetamisel ning lahendamisel.

§ 3. HEV õpilaste õppekorralduse põhimõtted

- (1) Kaasavas hariduses on saavutussihiks individuaalne parim võimalik tulemus. HEV õpilase õppe korraldamisel lähtutakse kaasava õppe põhimõtetest, mille kohaselt üldjuhul õpib haridusliku erivajadusega õpilane tavaklassis.
- (2) Õpetajat iseloomustab valmisolek märgata oma koolis ja klassis teistest andekamaid õpilasi ning kaasata maksimaalselt üha erinevamate hariduslike erivajadustega õpilasi klassis tehtavasse töösse. Õpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet.
- (3) Õpilase võimete ja annete arendamiseks selgitatakse välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valitakse sobivad õppemeetodid ning korraldatakse vajaduse korral diferentseeritud õpet.
- (4) HEV õpilase arengu toetamiseks korraldatakse temaga vähemalt üks kord õppeaasta jooksul arenguvestlus, mille põhjal lepitakse kokku edasises õppes ja arengu eesmärkides.
- (5) Kool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde.
- (6) Õpilasele tagatakse vähemalt eripedagoogi (logopeed), psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi teenus.
- (7) Igale HEV õpilasele avab klassijuhataja kokkuleppel vanemaga õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardi, mis asub elektroonilises konfidentsiaalsust arvestavas keskkonnas. Individuaalse arengu jälgimise kaardile täidavad HEV õpilast õpetavad õpetajad ja tugispetsialistid vähemalt iga õppeaasta septembris ja jaanuaris haridusliku erivajaduse tuvastamiseks läbiviidud pedagoogilis-psühholoogilise hindamise tulemused, õpetajate täiendavad tähelepanekud ja soovitused õpilase tugevate ja arendamist vajavate külgede kohta, kooli tugispetsialistide soovitusel, testimiste ja uuringute tulemused ning nõustamiskomisjoni soovitusel õppe korraldamiseks ja sellest tulenevalt õpilasele rakendatud meetmed. HEV õpilaste õppe koordineerija ettepanekul määrab kooli direktor individuaalse arengu jälgimise kaardi täitmise eest vastutava isiku.
- (8) Õpilase individuaalse arengu jälgimise kaart on aluseks individuaalse õppekava ja käitumise tugikava koostamisele. Individuaalse õppekava ja käitumise tugikava koostamise eest vastutaja määrab HEV õpilaste õppe koordineerija ettepanekul kooli direktor.
- (9) Kui õpilase hariduslik erivajadus tuleneb andekusest, tagatakse talle individuaalse õppekava rakendamine ning vajadusel täiendav juhendamine aineõpetaja poolt või teiste vastava valdkonna spetsialistide poolt haridusprogrammide või teiste haridusasutuste kaudu. Individuaalse õppekava koostamise eest vastutaja määrab HEV õpilase õppe koordineerija ettepanekul kooli direktor.

§ 4 HEV õpilastega töoga seotud töögruppide moodustamine ja koordineerija määramine.

- (1) Direktor moodustab kooli struktuuriüksusena tugikeskuse.
- (2) Direktor määrab HEV õpilase õppe koordineerija.
- (3) HEV õpilase õppe koordineerija teeb ettepanekud tugikeskuse ainesektsiooni moodustamiseks.

§ 5 Tugipersonal tegutsemise periood ja tegutsemise koht

- (1) Tugispetsialistid tegutsevad õppeperioodil ning vajadusel koolivaheaegadel, välja arvatud suvevaheajal.
- (2) Tugipersonal tegutseb koolihoones või koolihoone vahetus läheduses asuvas hoones.

§ 6 Tugipersonali tegevuse juhtimine ja personal

- (1) Tugipersonali koosseisu määrab direktor.
- (2) Tugipersonali tegevust juhib HEV õppe koordineerija.
- (3) Tugiteenuseid osutavad järgmised tugispetsialistid: eripedagoog, logopeed, psühholoog, sotsiaalpedagoog, õpiabirühma õpetajad, pikapäevarühma õpetajad, tugiisik.

§ 7 Tugipersonali õigused, kohustused ja vastutus

- (1) Tugipersonali õigused, kohustused ja vastutus määratakse kindlaks kooli põhimääruses, tööandja poolt kehtestatud töökorraldusreeglite, ametijuhendi ja töölepinguga.
- (2) HEV õppe koordineerija ülesandeks on hariduslike erivajadustega õpilase õppe ja arengu toetamiseks vajaliku koostöö korraldamine tugispetsialistide, andekate õpilaste juhendajate ja õpetajate vahel.
- (3) HEV õppe koordineerija toetab ja juhendab õpetajat haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel ning teeb õpetajale, vanemale ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilaste arengut toetavate meetmete rakendamiseks või täiendavate uuringute läbiviimiseks, tehes selleks koostööd õpetajate ja tugispetsialistidega.

§ 8 Tugipersonali kodukord ja päevakava

- (1) Tugipersonali kodukorra ja päevakava kinnitab direktor.
- (2) Tugipersonali kodukorra ja päevakava koostamisel seotakse kooli õppe- ja kasvatustöö korraldus õpilastele vajaliku abi ja teenuste osutamisega.

- (3) Tugipersonali kodukorda tutvustatakse õpilastele ja vanematele (eestkostjale, hooldajale) kooli kodulehe kaudu.

§ 9 HEV õpilasele osutatud tugimeetmed

- (1) Direktori ja tugispetsialistide koostööna rakendatakse järgmisi tugiteenuseid:
- 1) arenguestluse läbiviimine;
  - 2) individuaalse õppekava ja käitumise tugikava rakendamine;
  - 3) õpilaste vastuvõtmine pikapäevarühma;
  - 4) õpilaste vastuvõtmine kooli poolt pakutavatesse huviringidesse;
  - 5) põhiharidust omandava õpilase vastuvõtmine õpiabirühma;
  - 6) tugispetsialisti (psühholoog, logopeed, sotsiaalpedagoog, õpiabi õpetaja) teenuse osutamine.
- (2) Õpilane võetakse õpiabirühma vastu individuaalse arengu jälgimise kaardi alusel erivajadustega õpilaste õppe koordineerija ettepanekul ja kooli direktori otsusel. Kooli direktori otsusega mittenõustumisel on õpilasel või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema õigus vaidlustada kümne tööpäeva jooksul arvates päevast, mil ta sai teada oma lapse õpiabirühma vastuvõtmise otsusest, saates kooli direktorile sellekohase kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis teate. Õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema poolt teate saatmisel õpilast õpiabirühma vastu ei võeta.
- (3) Tugimeetmed nõustamiskomisjoni soovitusel ja vanema nõusolekul on:
- 1) terviseseisundist tuleneva koduõppe rakendamine;
  - 2) ühele õpilasele keskendatud õppe rakendamine;
  - 3) põhikooli riiklikus õppekavas ettenähtud õpitulemuste asendamine või vähendamine või kohustusliku õppeaine õppimisest vabastamine.
- (4) Koostöö väljaspool kooli toimub järgmiste komisjonide ja koostööpartneritega:
- 1) Komisjonid (alaealiste ja laste nõustamiskomisjonid);
  - 2) Kohaliku omavalitsuse haridusnõunik, sotsiaaltöötaja ja lastekaitsetöötaja;
  - 3) Noorsoopolitsei;
  - 4) Perearstid, psühholoogid, psühhiaatrid;
  - 5) Õppenõustamiskeskused ja tugikeskused;
  - 6) Huvialakoolid ja noortekeskused
  - 7) MTÜ-d ja erinevad projektid;
  - 8) Eneseharimine ja kogemuste vahetamine (võivad olla kaasatud kõik huvigrupid)
- (5) Meetme rakendamise perioodil jälgivad õpilasega tegelevad õpetajad ja tugispetsialistid õpilase arengut ja toimetulekut.
- (6) Meetmete rakendamise tulemuslikkuse hindamiseks kirjeldavad kõik meetme rakendamisel osalenud õpetajad ja tugispetsialistid vähemalt kaks korda õppeaastas õpilase arengut ja toimetulekut ning esitavad omapoolsed soovitusel.

- (7) Meetmete rakendamise perioodi lõpul hindab haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija koostöös õpetajate ja tugispetsialistidega meetme tulemuslikkust ning teeb ettepanekud vanemale ja vajaduse korral kooli direktorile edasisteks tegevusteks: meetme rakendamise lõpetamine; meetme rakendamise jätkamine samal või tõhustatud viisil; meetme vahetamine või muu meetme lisamine; täiendavate uuringute teostamine, eriarsti, erispetsialisti või nõustamiskomisjoni poole pöördumise soovitamine.
- (8) Tugimeetme rakendamisest teavitamise kord sätestatakse kooli kodukorras.